

WWW.Ketab.ir

سرشناسه: فاطمی منش، علی، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور: پارسا/ نوشتن (۱)/ آموزش زبان فارسی - مهارت نوشتاری / علی فاطمی منش، محمد سعیدنیا.
مشخصات نشر: قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)؛ ۲۲×۲۹ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۳۸۹-۱
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه.
عنوان دیگر: مهارت نوشتاری.
موضوع: فارسی -- کتاب‌های درسی برای خارجیان؛ Persian language -- Textbooks for foreign speakers
موضوع: فارسی -- راهنمای آموزشی -- خارجیان؛ Persian language -- Study and teaching -- Foreign speakers
سبک: ...
موضوع: فارسی -- انشا و تمرین -- راهنمای آموزشی
موضوع: Persian language -- Composition and exercises -- Study and teaching
سبک: ...
سرشناسه: سعیدنیا، محمد، ۱۳۶۲ -
ناشر: جامعه المصطفی العالمية. مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی
Almustafa International University Almustafa International Translation and
Publication center
رده بندی بره: ۲۸۲۷/ف۱۸۱۰۷ PIR
رده بندی دیویی: ۴۴۲
شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۱۷۳۷

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

پارسا/ نوشتن (۱)/ آموزش زبان فارسی - مهارت نوشتاری

مؤلفان: علی فاطمی منش و محمد سعیدنیا

چاپ اول: ۱۳۹۷ ش / ۱۴۳۹ ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی

● چاپ: زلال کوثر ● قیمت: ۲۴۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۱۰۰۰

مراکز پخش

- ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نیش کوچه ۱۸
- تلفن: ۰۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴
- تلفکس: (داخلی ۱۰۵)/ ۰۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵
- ایران، قم، بلوار محمدامین، سه راه سالاریه. تلفن: ۰۲۵ - ۳۲۱۳۳۱۰۶

 <http://buy-pub.miu.ac.ir>

 @pub_almostafa

پاسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

● ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
● ناظر چاپ: نعمت‌الله یزدانی

● مدیر انتشارات: سید اباذر هاشمی
● مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
● ناظر فنی: محمد باقر شکری

پارسا

نوشتن (۱)

مؤلف زبان فارسی - مهارت نوشتاری

علی فاطمه منش
محمد سعید نیا

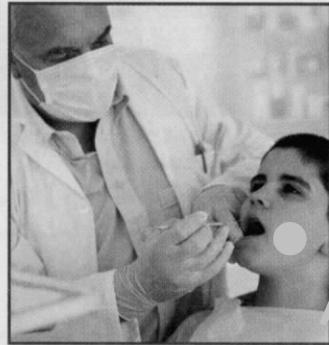
مرکز بین المللی
ترجمه و نشر المصطفی

سأل الله
عآله وآله

فهرست مطالب

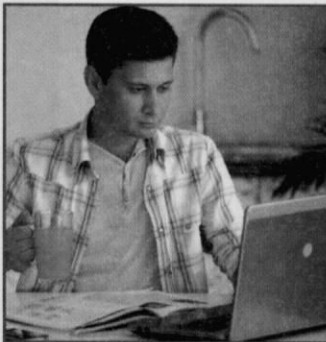
درس اول: معرفی کردن / ۸-۱

- ملیت: شما اهل کجا هستید؟ (۲)
 شغل: شما چکاره هستید؟ (۳)
 احترام: شما دانشجو هستی/هستید. (۴)
 کارگاه انشا: معرفی خانواده (۵-۶)
 واژگان کاربردی / انشا (۷)
 بیاموزیم: (اسم و ضمیر و فعل / جمله‌های محترمانه) (۸)

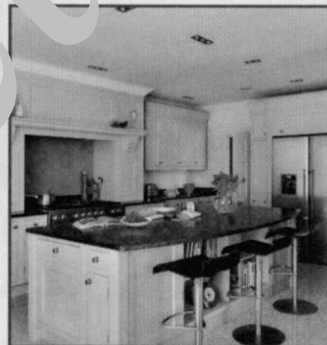
درس دوم: درس خواندن / ۱۶-۹

- ابزارهای آموزشی و وسایل نقلیه (۱۰)
 فعالیت‌های قبل و بعد از درس (۱۱)
 فعالیت درسی (۱۲)
 کارگاه، انشا: درس خواندن در دانشگاه مجازی (۱۳-۱۴)
 واژگان کاربردی / انشا (۱۵)
 بیاموزیم: ای، صدر / کا، اژه‌های قبل از و ... با مصدر / ... (۱۶)

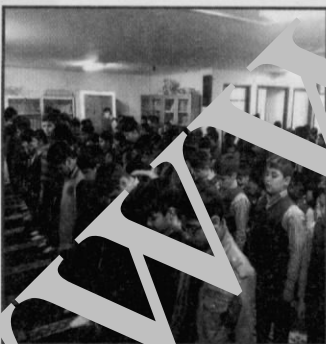
درس سوم: خانه / ۲۴-۱۷

- توصیف خانه (۱۸)
 وسایل برقی خانه (۱۹)
 وسایل تزئینی خانه (۲۰)
 کارگاه، انشا: (۲۱-۲۲)
 واژگان کاربردی / انشا (۲۳)
 بیاموزیم: کاربرد اسم / کاربرد ترکیب وصفی در جمله (۲۴)

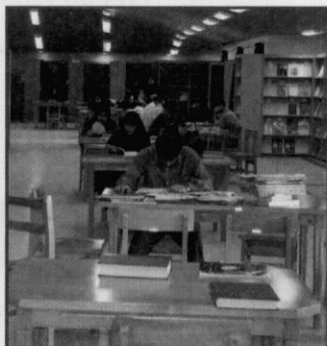
درس چهارم: کارهای روزانه / ۳۲-۱۵

- شما امروز چه کار می‌کنید؟
 شما فردا چه کار می‌کنید؟ (۲۷)
 شما هر روز چه کار می‌کنید؟ (۲۸)
 کارگاه انشا: کارهای هفتگی (۲۹-۳۰)
 واژگان کاربردی / انشا (۳۱)
 بیاموزیم: کاربرد ضمیر در جمله / کاربرد ضمیر به جای اسم / ... (۳۲)

درس پنجم: زمان و ساعت / ۴۰-۳۳

- شبانه روز (۳۴)
 روز / فصل / سال (۳۵)
 ساعت (۳۶)
 کارگاه انشا: سفر به اصفهان (۳۷-۳۸)
 واژگان کاربردی / انشا (۳۹)
 بیاموزیم: کاربرد علامت‌های جمع فارسی / یکی از، بعضی از / ... (۴۰)

درس ششم: تفریح و سرگرمی / ۴۸-۴۱

- (۴۲) کجا می‌روی؟
- (۴۳) با چه وسیله‌ای می‌روی؟
- (۴۴) با چه کسی می‌روی؟
- (۴۵-۴۶) کارگاه انشا: سفر به ایران
- (۴۷) واژگان کاربردی / انشا
- بیاموزیم: کاربرد حرف‌های اضافه از... به / در / با / در جمله (۴۸)

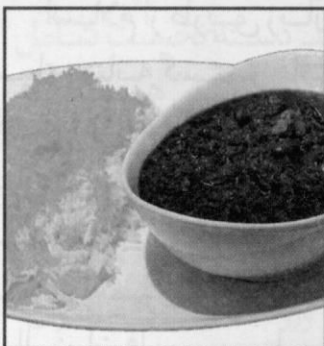
درس هفتم: بازار / ۵۶-۴۹

- خرید از مغازه (۵۰)
- مقایسه اجناس (۵۱)
- بهترین اجناس (۵۲)
- کارگاه انشا: سوغاتی کاشان (۵۳-۵۴)
- واژگان کاربردی / انشا (۵۵)
- بیاموزیم: کاربرد صفت‌های ساده، برتر، برترین در جمله (۵۶)

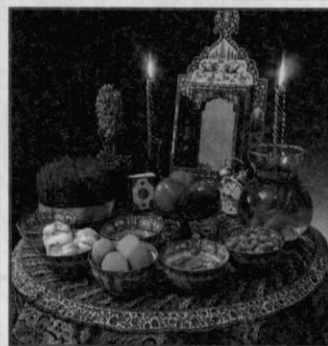
درس هشتم: غذاهای خانگی / ۶۴-۵۷

- استفاده از وسایل آشپزی (۵۸)
- مقدمه آشپزی (۵۹)
- آشپزی (۶۰)
- کارگاه انشا: مقایسه آشپزی (۶۱-۶۲)
- واژگان کاربردی / انشا (۶۳)
- بیاموزیم: کاربرد حرف اضافه «از» / «از» ... (۶۴)

درس نهم: جشن‌ها / ۷۲-۶۵

- جشن‌های ایرانی (۶۶)
- آداب عید نوروز (۶۷)
- سفره هفت‌سین ایرانی (۶۸)
- کارگاه انشا: آداب مهمانی (۶۹-۷۰)
- واژگان کاربردی / انشا (۷۱)
- بیاموزیم: کاربرد فعل‌های «می‌خواهم / تصمیم دارم، درست دایم / ...» (۷۲)

درس دهم: آب و هوای ایران / ۸۰-۷۳

- فصل بهار و تابستان (۷۴)
- فصل پاییز و زمستان (۷۵)
- مناطق جغرافیایی ایران (۷۶)
- کارگاه انشا: بهار، عروس فصل‌ها (۷۷-۷۸)
- واژگان کاربردی / انشا (۷۹)
- بیاموزیم: کاربرد قیدهای زمان، مکان و کمیت در جمله (۸۰)

بسم الله الرحمن الرحيم

جایگاه زبان فارسی در جمع‌المصطفی‌العالمیه

اسلام از طریق زبان فارسی و فارسی‌زبانان در چین، شبه‌قاره و بخشی از آسیای میانه گسترش یافته است. زبان فارسی محموله تحصیلی از معارف را در اختیار دارد و می‌تواند نقش بسزایی در انتقال این معارف به جوامع بشری ایفا کند. زبان فارسی توانسته است در ایران، بیشترین تلاش را برای گسترش و تحکیم اسلام انجام دهد. اکنون زبان فارسی بهترین عامل و رسانه برای معارف، افکار، نوآوری و تمدن عمیق اسلامی محسوب می‌شود و بر این اساس وظیفه ما در قبال زبان فارسی بسیار سنگین است. فارسی، صحیح، زیان شیرین و پر وسعتی است. الان زبان ما، از زبان عربی وسیع‌تر است. زبان فارسی علاوه بر گسترش و ترکیب‌پذیری خودش، زبان بسیار خوب، شیرین، پرگنجین و قابل گسترش است. زبان فارسی در سطح ملی، رکن مهم وحدت و هویت این به شمار می‌رود. در سطح بین‌المللی نیز فارسی دومین زبان جهان اسلام است. این زبان خروج عالی‌ترین وجوه فکری و معنوی و ارزش‌های اسلامی در قلمروهای بسیار گسترده است. مفاهیمی چون انسانیت، دینداری، خداشناسی، راستی، عدالت و امنیت این ارزش‌های معنوی و انسانی، در این زبان بسیار به چشم می‌خورد. این مفاهیم همان‌ها هستند که جزو آرمان‌های متعالی انقلاب اسلامی ایران به شمار می‌روند. زبان فارسی، حامل مجموعه‌ای گران‌بها از میراث بشری است. بخش قابل توجهی

از مهاریت کهن بشریت اعم از فلسفه، دین، علم، اخلاق، عرفان و سیاست به وسیله زبان فارسی منتقل شده است و دست یافتن به این علوم و معارف، بدون اطلاع از این زبان آسان نیست. آنچه که مولوی، عطار، حافظ، سعدی، فردوسی، نظامی و دیگر بزرگان علم و ادب فراهم آورده‌اند، زمانی به خوبی درک می‌شود که در زبان اصلی یعنی زبان فارسی در اختیار طالبان و پژوهندگان آن قرار گیرد. جامعة المصطفی العالمیه نهادهای حوزوی و بین‌المللی است. این نهاد تلاش دارد تا با سخگویی از زبان فارسی، زیرا این پاسخ‌گویی در حیطه وظایفش قرار دارد. در همین خصوص توجه به «لایه معرفتی» در عالم که پدیدآورنده و ناشر تفکر و اندیشه در جهان است، اهمیت بسزایی دارد. باید متذکر شد که «اندیشه‌ها، مکاتب و مانیان» به دو دسته تقسیم می‌شوند. دسته نخست شامل تفکر اتمی می‌شود که داعیه اشاعه خود را دارند و دسته دوم مکاتبی هستند که مهاجم بوده و ادعای برتری در جهان دارند. اسلام در این دسته‌بندی جزء مقوله دوم و صاحب اندیشه‌ای است که می‌خواهد آبرو به دنیا معرفی کند. گفتمان انقلاب اسلامی نیز که برگرفته از پیوسته اسلامی است، در همین خصوص است. ایران میزبان شایسته‌ای برای اسلام است؛ زیرا با ورود اسلام به ایران، آن‌چنان دروازه‌های استعداد، زبان و اندیشه ایرانی به روی آن گشوده شد که ایران به سرعت به میزبانی برای اسلام مبدل گشت و نقش بزرگی در تولید فکر و اندیشه اسلامی و بازتولید آن به «زبان فارسی» ایفا نمود و این رابطه، با تأسیس حوزه علمیه قم و تحقق انقلاب اسلامی محکم‌تر نیز شد. خدا را شاکریم که فعالیت‌های جامعة المصطفی در عرصه‌های گوناگون برکات و تأثیرات فراوانی داشته و به برکت دانش‌آموختگان المصطفی، شبکه‌ای از مراکز علمی در جهان به راه افتاده است. «گسترش منطق انقلاب، اسلام و اندیشه اسلامی» و نیز زبان فارسی، از دیگر دستاوردهای این مجموعه مبارک به شمار می‌رود. بر اساس اسناد بالادستی از مهم‌ترین اولویت‌های دانشگاه مجازی المصطفی مواردی چون اهتمام به سند راهبردی دانشگاه مجازی، توجه بخش آموزش به

گسترش فعالیت مجازی در رشته‌ها و زبان‌های جدید، تمرکز و توسعه پذیرش مخاطبان غیرایرانی، استفاده از ظرفیت دانش‌آموختگان، دستیابی به الگوی اخلاقی و حوزوی در آموزش مجازی معارف دینی و اندیشه اسلامی، استفاده از تجربیات گذشته برای نهایی کردن روش تولید محتوای منطبق با قرآن، اسلام و اندیشه امام (ره) و رهبری (مد ظله العالی) همکاری و اتصال با نمایندگی‌های المصطفی در داخل و خارج از کشور، برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت و آموزش زبان فارسی، تدوین راه‌گیری ارتباط فکر و پیوند دو بخش حضوری و غیرحضوری آموزش است. بنابراین، همه باید در همه بخش‌های المصطفی زبان فارسی به عنوان زبان انقلاب اسلامی مورد تأکید و اهتمام قرار گیرد و در بخش‌هایی از آن به سبب ویژگی‌های اجتماعی، آموزشی، این توجه و اهتمام باید بیش از دیگر بخش‌ها باشد. بخش آموزش زبان فارسی می‌تواند برای کشور ما و انقلاب اسلامی با همه کشورها یا حلقه‌اندوایی ایجاد کند؛ چرا که فراگیری زبان فارسی تعاملی با فرهنگ‌ها و کشورهای دیگر است. در این میان حضور خاورشناسان و ایران‌شناسان بزرگ و مراکز آموزش زبان فارسی، فرصت مغتنمی است که باید از آن به خوبی و درست بهره برد و باید تقویت و ارتباط با آنان به عنوان راهبرد اساسی فعالیت فرهنگی در این کشورها مد نظر قرار گیرد. بی‌گمان تقویت زبان و ادبیات فارسی و رشته ایران‌شناسی در منطقه، راهکاری است که با آن می‌توان سنگرهای مهم فکری را فتح و پیوند را استوار کرد و از آن محملی برای بسط معارف اسلامی و عرفانی و اندیشه‌های مکتب ائمه (علیهم السلام) و انقلاب اسلامی فراهم ساخت و در این زمینه استفاده درست از سابقه و مشترکات تاریخی و نیز افکار و علائق عرفانی نقش مهمی دارد. پایه‌ریزی این رشته‌ها در دانشگاه‌ها و مراکز علمی، مهم است؛ هر چند که اینک بدین امر به طور معین و مشخص پرداخته می‌شود؛ اما از نظر کمیت ناچیز و اندک است و سرمایه‌گذاری بیشتری می‌طلبد. البته نباید از دستاوردهای مهم المصطفی در این امر غافل شد؛ چرا که آشناسان هزاران طلبه و هم‌چنین خانواده‌های آنان، یکی از دستاوردهای عظیم المصطفی است.

اکنون جامعه المصطفی مراکز متعدد آموزش زبان فارسی در ایران و
 سراسر دنیا دایر کرده است. در این مراکز، عاشقان گفتمان انقلاب اسلامی
 و اسلام ناب محمدی (صلی الله علیه و آله و سلم) زبان فارسی را یاد می گیرند. اینان همان
 سپاه اصلی و پیشگامان ترویج و گسترش زبان فارسی به عنوان زبان انقلاب
 اسلامی، در دنیا هستند. از همین رو، بارها تاکید شده بود که آموزش
 زبان فارسی و مسیر توسعه آن باید به ویژه در مجموعه های غیرحضوری
 دانشگاه مجازی المصطفی شفاف سازی شود و سیاست ها و برنامه های
 مشخصی در این راستای راهبردهای کلان، تدوین و به اجرا گذاشته شود.
 بحمد الله در این مدت مجموعه دانشگاه مجازی با بهره گیری از
 نخبگان و اساتید مجتهد و توانسته است کتب مفید و سازنده ای را تدوین
 و برای انتشار آماده سازد. به این تلاش ها جای تشکر بسیار دارد.

والسلام علیکم ورحمة الله

میرزا اعرافی

بسم الله الرحمن الرحیم

مقدمه

به دلیل توسعه ارتباطات جهانی امروزه آموزش زبان‌های گوناگون، اهمیت فزاینده‌ای یافته است. زبان فارسی به علت جایگاه علمی و مذهبی آن، علاقه‌مندان زیادی دارد که این امر، آموزش هر چه بهتر و تخصصی‌تر این زبان را مستلزم آموختن مهارت‌های اصلی زبانی برای برقراری تعاملات بر کلامی می‌باشد. این مهارت‌ها همچون حلقه‌های زنجیری هستند که هر یک با دیگری مرتبط هستند. این مهارت‌های اصلی عبارتند از: خواندن، نوشتن، شنیدن و صحبت کردن که در این کتاب علاوه بر توجه به مهارت‌های گوناگون، به صورت تخصصی به مهارت نوشتن پرداخته شده است.

مهارت نوشتن (Writing)

نوشتن یکی از مهارت‌های کلیدی برای برقراری ارتباطات غیرکلامی است و از این رو اهمیت بسیاری در آموزش زبان‌های زبانی تا حدی مهجور مانده است؛ چرا که در بیشتر موارد آموزشی توجه چندانی به آموزش آن نشده است و تنها در قالب حل تمرین‌ها و نکته‌های دستوری به صورت کم‌رنگ در کنار دیگر مهارت‌ها قرار گرفته است.

نوشتن چیست؟

نوشتن توانایی استفاده از عناصر زبانی به منظور برقراری ارتباطات معنادار غیرکلامی است که مراحل گوناگونی دارد. مراحل آموزش نوشتن دارای پنج مرحله مجزا است که عبارتند از:

۱. آموزش نوشتن غیر فعال (رونویسی)
۲. آموزش نوشتن نیمه فعال (املا)
۳. آموزش نوشتن فعال پایه یک (کلمه‌سازی)
۴. آموزش نوشتن فعال پایه دو (جمله‌سازی)
۵. آموزش نوشتن فعال (خلاق) انشا و انواع آن

کتاب نوشتن (۱)

کتاب نوشتن (۱) کتابی برای آموزش مهارت نوشتن به شیوهٔ تکلیف محور است که در آن، برخلاف بیشتر محتوای آموزشی، بیان نکات دستوری به صورت غیرمستقیم صورت گرفته است. این کتاب به گونه‌ای طراحی شده است که زبان آموز حتی در مراحل مقدماتی آموزش زبان، قادر به تولید برون داده‌های نوشتاری باشد.

برای تدوین محتوای آموزشی ابتدا انشاهای زبان آموزان دانشگاه مجازی و مناسب حضور بررسی شد. انواع این خطاها که مربوط به ملیت‌های گوناگون بود به بیش از بیست خطا رسید. خطاهای نگارشی و دستوری آنها به تفکیک تجزیه و تحلیل گردید و پس از طبقه‌بندی خطاها از ساده به مشکل، محتوایی برای پرداختن به هر موضوع تدوین شد و ساده‌ترین و متداول‌ترین مسائل در نوشتن (۱) جای گرفت و بقیه نکته‌ها به کتاب‌های پیشرفته‌تر؛ یعنی نوشتن (۲) و (۳) سپرده شد.

ساختار کتاب

کتاب نوشتن (۱) دارای ده درس (شش صفحه‌ای) و هر درس شامل پنج بخش است.

بخش اول: صفحات اول تا سوم، آموزش واژه‌ها و جمله‌ها

ساختار این کتاب به گونه‌ای است که فرد در ابتدای هر درس، داده‌های زبانی دریافت می‌کند و در انتهای صفحه می‌بایست با توجه به درونداد، برون داد مناسب تولید نماید. به این ترتیب، صفحه اول تا چهارم، آزمون و تمرین است.

بخش دوم: کارگاه انشا

در صفحه پنجم، کارگاه انشایی ارائه شده است که در این بخش زبان آموز با یک نمونه انشا مواجه می‌شود که با ایده دادن به فراگیر، توانایی او برای نوشتن انشا افزایش می‌دهد و در پایان متن دو تا سه سؤال مطرح شده است که زبان آموز در کلاس به آن پاسخ می‌دهد و استاد متوجه می‌شود که زبان آموز متن را درک کرده است یا نه.

بخش سوم: صفحه نگارش انشا

صفحه پنجم هر درس شامل تعدادی واژه است که در متن درس آمده است، این واژه‌ها به فراگیر کمک می‌کنند تا با ذهن آماده‌تری به نوشتن متن انشا بپردازد. سپس دو موضوع به زبان آموز داده شده است تا یکی از آنها را انتخاب کند و درباره آن بنویسد. زبان آموز با توجه به تمرین‌های فراگرفته و نمونه‌های متعدد متن‌های درسی یکی از موضوع‌ها را انتخاب می‌کند و برای جلسه بعد، انشا می‌نویسد.

بخش چهارم: بررسی انشای زبان آموزان

در جلسه دوم زبان آموز انشای خود را به کلاس می‌آورد و می‌خواند. استاد خطاهای نوشتاری را در کلاس برای همه زبان آموزان نمایش دهد، در تصحیح انشا، پیشنهاد می‌شود برای ۵ نمره (پرداختن به موضوع و ریزموضوع‌های آن)، دستاوردهای ارتباطی ۴ نمره (داشتن مقدمه، متن و توضیحات آن و جمله‌های پایانی/نتیجه گیری)، زبان ۶ نمره (دستور، واژه، سطح زبانی مناسب، نگارش و املا) و ساختار متن ۵ نمره (انسجام و پیوستگی متن، منطقی بودن آن) در نظر گرفته شود.

بخش پنجم: قسمت «پیاموریم»

پس از آن که انشای همه زبان آموزان در کلاس خوانده شد و انشای آنها بررسی گردید، استاد، قسمت «پیاموریم» را که شامل نکات دستوری است، آموزش می‌دهد؛ لذا پیشنهاد می‌شود که در صفحه اول تا پنجم به هیچ وجه استاد نکته‌های دستوری را بیان نکند تا زبان آموز ابتدا اشتباه‌های خود را در انشا ببیند، سپس علت آن را در قسمت «پیاموریم» متوجه شود.

در پایان لازم است از همه استادان گرامی به ویژه حایان: عابدین سیاحت، احمد کولی‌وندی، مهدی اسلامی، عزالدین رضانژاد، مجید خالقی‌پور، مجید رضایی، حامد طهماسبی، رسول مرجانی، رسول ملک‌پور، راتکان مصطفی‌پور که در ارزیابی شکلی و محتوایی کتاب از مشاوره علمی آنها استفاده نمودیم، تشکر کنیم.

۱۴۰۱ ع.م.ی منش

ه. محمد یحیای

روردین ۳۹۷